EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

15. aprill 2010 *

Kohtuasjas C-542/08,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Verwaltungsgerichtshofi (Austria) 12. novembri 2008. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 4. detsembril 2008, menetluses

Friedrich G. Barth

versus

Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja esimees J.-C. Bonichot, kohtunikud C. Toader, C. W. A. Timmermans (ettekandja), P. Kūris ja L. Bay Larsen,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

kohtujurist: Y. Bot,
kohtusekretär: üksuse juhataja M. A. Gaudissart,

arvestades kirjalikus menetluses ja 4. veebruari 2010. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– F. Barth, esindajad: *Rechtsanwalt* Laurer ja *Rechtsanwalt* Arlamovsky,

– Austria valitsus, esindaja: E. Riedl,

– Tšehhi valitsus, esindaja: M. Smolek,

– Prantsusmaa valitsus, esindajad: G. De Bergues ja B. Cabouat, ning A. Czubinski,

– Itaalia valitsus, esindaja: I. Bruni, keda abistas *avvocato dello Stato* F. Arena,

– Poola valitsus, esindaja: M. Dowgielewicz,

– Euroopa Komisjon, esindajad: V. Kreuschitz ja G. Rozet,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab EÜ artikli 39 ja nõukogu 15. oktoobri 1968. aasta määruse (EMÜ) nr 1612/68 töötajate liikumisvabaduse kohta ühenduse piires (EÜT L 257, lk 2; ELT eriväljaanne 05/01, lk 15) artikli 7 lõike 1 ning tõhususe põhimõtte tõlgendamist.

2 Taotlus esitati F. Barthi ja Bundesministerium für Wissenschaft und Forschungi ([Austria] teadus- ja uurimistegevuse ministeerium) vahelises vaidluses seoses otsusega, millega osalise aegumise tõttu jäeti rahuldamata kaebuse esitaja taotlus erakorralise staažilisa saamiseks.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigusnormid

3 Määruse nr 1612/68 artikli 7 lõike 1 kohaselt:

„Töötajat, kes on liikmesriigi kodanik, ei tohi teise liikmesriigi territooriumil tema kodakondsuse tõttu kohelda ükskõik milliste tööhõive- ja töötingimuste suhtes teisiti kui selle riigi kodanikest töötajaid, eelkõige seoses töötasu, vallandamise ja töötuks jäämise puhul tööle ennistamise või uue töökoha leidmisega."

Siseriiklik õigus

4 1956. aasta palgaseadus (Gehaltsgesetz 1956, edaspidi „GehG"), redaktsioonis, mis on kehtestatud Bundesgesetzblatt, edaspidi „*BGBl*" I, 109/1997 avaldatud seadusega, sätestab §-i 50*bis* lõikes 1:

„Ülikooli […] õppejõud, kes on töötanud Austria ülikoolis […] sellisel ametikohal 15 aastat ja on saanud nelja aasta jooksul § 50 lõikes 4 ette nähtud staažilisa, võib alates hetkest, mil need mõlemad tingimused on täidetud, taotleda erakorralist staažilisa, mille summat võetakse arvesse vanaduspensioni arvutamisel, mille summa omakorda vastab § 50 lõikes 4 ette nähtud staažilisale."

5 Seadus, mis avaldati *BGBl.* I, 130/2003, lisas GehG §-le 50 lõike 4, mis on sõnastatud järgmiselt:

„Lõikes 1 nõutava 15-aastase töötamise aja hulka arvestatakse ka ajavahemikku:

1) mille jooksul on pärast 7. novembrit 1968 töötatud võrreldaval ametikohal mõne sellise riigi ülikoolis, mis on ise või mille õigusjärglane on Euroopa Majanduspiirkonna liige või

[…]”.

6 GehG, redaktsioonis, mis on kohaldatav põhikohtuasja kaebuse esitaja ametisse nimetamise kuupäeval (*BGBl.* 318/1973), sätestab §-i 13*ter* lõikes 1:

„Hüvitise saamise õigus aegub, kui huvitatud isik ei esita vastavat nõuet kolme aasta jooksul pärast hüvitise aluseks oleva teenuse osutamist või kulutuse tekkimist”.

7 GehG § 169*bis* kohaselt, mis lisati viimati nimetatud seadusesse *BGBl.* I, 130/2003 avaldatud seadusega:

1. „Kui töötav või pensionärist ülikooliõppejõud või emeriitprofessor, kes on töötanud § 50*bis* lõikes 4 – *BGBl.* I nr 130/2003 avaldatud liiduseadusele vastavas redaktsioonis – nimetatud ajavahemike vältel, mida nimetatud liiduseaduse alusel nüüdsest arvesse võetakse, tuleb tema taotluse alusel kohandada ka §-is 50*bis* ette nähtud erakorralist staažilisa. Sellise taotluse võivad esitada ka endised ülikooliõppejõud, kelle puhul on täidetud vastavad eeldused […]

2. Lõikele 1 vastavat erakorralist staažilisa kohandatakse tagasiulatuvalt, kuid mitte enne 1. jaanuari 1994.

3. Lõike 1 alusel esitatud taotlused erakorralise staažilisa saamiseks on kehtivad, kui need esitatakse enne 2004. aasta 30. juuni kesköö d.

4. Lõike 1 järgi ei arvestata enne 1. juulit 2004 tekkinud ametnike töötasu- ning pensioninõuete suhtes ajavahemikku 30. septembrist 2003 kuni 30. juunini 2004 käesoleva liiduseaduse §-st 13*ter* tuleneva kolmeaastase aegumistähtaja hulka."

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

8 Eelotsusetaotlusest ilmneb, et põhikohtuasja kaebuse esitaja on Saksa kodanik, kes töötas 1. jaanuarist 1975 kuni 28. veebruarini 1987 ülikooliõppejõuna Frankfurdi Johann Wolfgang Goethe Ülikoolis (Saksamaa). Alates 1. märtsist 1987 nimetati ta Viini Ülikooli korraliseks õppejõuks. Selle nimetamisega omandas kaebuse esitaja ka Austria kodakondsuse.

9 Kuna põhikohtuasja kaebuse esitaja Frankfurdi Ülikoolis töötatud aega ei arvestatud GehG § 50*bis* lõikes 1 ette nähtud erakorralise staažilisa määramisel, siis ei ole huvitatud isik seda hüvitist saanud.

10 Pärast seda, kui Austria seadusandja viis seadusega, mis avaldati *BGBl.* I, 130/2003, GehG-sse sisse muudatusi, et arvestada 30. septembri 2003. aasta otsust kohtuasjas C-224/01: Köbler (EKL 2003, lk I-10239), palus kaebuse esitaja Viini Ülikoolile 2. märtsil 2004. aastal saadetud kirjas kohandada talle määratud erakorralist

staažilisa, et võtta arvesse Frankfurdi Ülikoolis töötatud ajavahemikku. Selle halduskaebuse tulemusel tehtud otsuse artikkel 1 nägi ette, et põhikohtuasja kaebuse esitajal oli alates 1. jaanuarist 1994 õigus erakorralisele staažilisale, arvestades nimetatud ajavahemikku. Selle otsuse artikkel 2 ütles sellegipoolest, et artiklile 1 vastav staažilisa kohandamine toimub töötasu osas alates 1. oktoobrist 2000.

11 Eelotsusetaotluse esitanud kohtule esitatud kaebuses eelmainitud otsuse peale vaidlustas põhikohtuasja kaebuse esitaja sõnaselgelt vaid nimetatud otsuse punkti 2, aga mitte punktis 1 kindlaks tehtud erakorralise staažilisa kohandamise algushetke. Kaebaja leiab sisuliselt, et aegumise sätete kohaldamine selle otsuse punktis 2 ei ole kooskõlas ühenduse õigusega, eelkõige EÜ artikliga 39.

12 Leides, et neil tingimustel nõuab menetluses oleva kohtuvaidluse lahendamine ühenduse õiguse tõlgendamist, otsustas Verwaltungsgerichtshof menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas kolmeaastase aegumistähtaja kohaldamine erakorralisele staažilisale, mida enne [eespool viidatud kohtotsust Köbler] ei makstud võõrtöötajale sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas ühenduse õigusega vastuolus olevate liikmesriigi õigusnormide tõttu, kujutab endast võõrtöötajate kaudset diskrimineerimist EÜ artikli 39 ning määruse […] nr 1612/68 artikli 7 lõike 1 mõttes või piirangut töötajate liikumisvabadusele, mis on tagatud nende sätetega?

2. Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav: kas EÜ artikliga 39 ning määruse […] nr 1612/68 artikli 7 lõikega 1 on põhikohtuasja aluseks olevatel asjaoludel vastuolus aegumise kohaldamine erakorralisele staažilisale, mida enne [eespool viidatud kohtuotsust Köbler] ei makstud võõrtöötajale ühenduse õigusega vastuolus oleva liikmesriigi õiguse tõttu?

3. Kas tõhususe põhimõte takistab põhikohtuasja aluseks olevatel asjaoludel kohaldamast kolmeaastast aegumistähtaega minevikust pärinevatele nõuetele, mille ese on panna maksma õigus saada erakorralist staažilisa, mida huvitatud isikutele ühenduse õigust rikkudes ei maksta selgelt sõnastatud siseriiklike õigusnormide tõttu?"

Eelotsuse küsimused

13 Eelotsuseküsimustega, mida tuleb käsitleda üheskoos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas liidu õigusega on vastuolus selline õigusnorm, mis on vaidluse all põhikohtuasjas ja mis näeb ette kolmeaastase aegumistähtaja nõuetele maksta erakorralist staažilisa, mida vaba liikumise õigusi kasutanud töötajale ei makstud enne kohtuotsust Köbler ühenduse õigusega vastuolus olevate liikmesriigi õigusnormide tõttu.

14 Tuleb meenutada, et eespool viidatud kohtuotsuses Köbler leidis Euroopa Kohus sisuliselt, et EÜ asutamislepingu artiklit 39 ja määruse nr 1612/68 artikli 7 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et need on takistuseks sellele, et GehG §-is 50*bis* – enne seadusega, mis avaldati *BGBl*. I, 130/2003, tehtud muudatusi kehtinud redaktsioonis – sätestatud

tingimustel määratakse erakorraline staažilisa üksnes ülikooliõppejõududele, kes on omandanud 15-aastase teenistusstaaži mõnes Austria ülikoolis.

15 Eelotsusetaotlusest ilmneb, et Austria Vabariik on oma õigusnormid selle kohtuotsusega vastavusse viinud, lisades seadusega, mis avaldati *BGBl.* I, 130/2003, GehG-sse § 50*bis* lõike 4, mida on tsiteeritud käesoleva kohtuotsuse punktis 5. Pärast seda seadusemuudatust esitatud taotlusele erakorralise staažilisa saamiseks kohaldatakse vastavalt GehG § 13*ter* lõikele 1 kolmeaastast aegumistähtaega, mida vajadusel pikendatakse GehG § 169*bis* lõikes 4 nimetatud üheksakuulise ajavahemiku võrra.

16 Selles osas tuleb ühelt poolt välja tuua, et sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas on kõnealuse aegumistähtaja puhul tegemist niisuguse õiguskaitsevahendi suhtes kohaldatava menetlusnormiga, mille eesmärk on tagada põhikohtuasja kaebuse esitaja taolisele isikule liidu õigusest tuleneva õiguse kaitse. Teiselt poolt ei reguleeri liidu õigus küsimust, kas liikmesriigid võivad sellistel asjaoludel näha ette aegumistähtaja.

17 Eelnevast järeldub, et kuigi sellise menetlusnormi küsimus tuleb reguleerida siseriikliku õiguse tasandil, ei tohi see menetlusnorm esiteks olla ebasoodsam kui menetlusnormid, mis puudutavad samalaadseid siseriiklikke õiguskaitsevahendeid (võrdväärsuse põhimõte) ja teiseks ei tohi see muuta liidu õiguskorraga antud õiguste kasutamist praktiliselt võimatuks või ülemäära raskeks (tõhususe põhimõte) (vt selle kohta 17. novembri 1998. aasta otsus kohtuasjas C-228/96: Aprile, EKL 1998, lk I-7141, punkt 18 ja seal viidatud kohtupraktika).

18 Seega tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusi analüüsida nende kahe põhimõtte alusel.

19 Mis puutub võrdväärsuse põhimõttesse, siis tuleb meeles pidada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt nõuab see, et kõik õiguskaitsevahendite suhtes kohaldatavad reeglid oleksid ühtemoodi kohaldatavad nii liidu õiguse rikkumisel rajanevate õiguskaitsevahendite kui ka siseriikliku õiguse eiramisel rajanevate õiguskaitsevahendite puhul (26. jaanuari 2010. aasta otsus kohtuasjas C-118/08: Transportes Urbanos y Servicios Generales, EKL 2010, lk I-635, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika).

20 Selleks et kontrollida, kas põhikohtuasjas on võrdväärsuse põhimõttest kinni peetud, tuleb seega uurida, kas lisaks sellisele aegumist reguleerivale normile, nagu on vaidluse all põhikohtuasjas ja mida kohaldatakse õiguskaitsevahenditele, mille eesmärk on tagada isikutele liidu õigusest tulenevate õiguste kaitse siseriiklikus õiguses, on olemas ka aegumist reguleeriv norm, mida kohaldatakse siseriiklikele õiguskaitsevahenditele, ning kas nende kahe normi eset ja põhitunnuseid arvestades võib neid kahte aegumist reguleerivat normi pidada sarnasteks (vt selle kohta 16. mai 2000. aasta otsus kohtuasjas C-78/98: Preston jt, EKL 2000, lk I-3201, punkt 49, ning eespool viidatud kohtuotsus Transportes Urbanos y Servicios Generales, punkt 35).

21 Selles osas tuleb esmalt märkida, et nagu ilmneb Euroopa Kohtule esitatud toimikust, kohaldatakse sellist aegumist reguleerivat normi, nagu näeb ette GehG § 13*ter*, nii nendele õiguskaitsevahenditele, mille eesmärk on tagada isikule liidu õigusest tuleneva õiguse kaitse siseriiklikus õiguses, kui ka siseriiklikele õiguskaitsevahenditele. Seega ilmneb, et neile kahte liiki õiguskaitsevahenditele kohaldatavad aegumist reguleerivad normid on identsed.

22 Samas, nagu märgivad ka Euroopa Kohtule oma märkused esitanud valitsused, on erand, mis tuleneb sellisest sättest nagu GehG § 169*bis* lõige 4 ja mis võimaldab pikendada seda aegumistähtaega üheksa kuu võrra, kasulik üksnes õiguskaitsevahendite puhul, mille eesmärk on tagada isikule liidu õigusest tuleneva õiguse kaitse siseriiklikus õiguses.

23 Põhikohtuasja kaebuse esitaja ja Euroopa komisjon toovad sellegipoolest sisuliselt välja, et erinevalt õppejõududest, kes on töötanud üksnes Austrias, peavad ülikooliõppejõud, kes on oma teenistusstaaži vähemalt osaliselt omandanud mõne muu liikmesriigi kui Austria Vabariigi ülikoolis, GehG § 169*bis* lõike 1 alusel esitama taotluse, et saada erakorralist staažilisa. Kirjeldatud olukord viitab sellele, et põhikohtuasjas vaidluse all oleva aegumist reguleeriva normiga sarnase õigusnormi kohaldamisala, juhul kui seda kohaldatakse õiguskaitsevahenditele, mille eesmärk on nii nagu praegusel juhul tagada isikutele liidu õigusest tulenevate õiguste kaitse siseriiklikus õiguses, on laiem kui siseriiklike õiguskaitsevahendite puhul.

24 Põhikohtuasja kaebuse esitaja ja komisjoni väitel tuleb selle aegumist reguleeriva normi mõju seoses õppejõududega, kes on töötanud ainult Austrias, ilmsiks üksnes harvadel ja erilistel juhtudel, näiteks siis, kui mingi vea läbi ei ole huvitatud isikutele määratud teatavaid osi nende töötasust ja kui nimetatud isikud ei ole õigeaegselt esitanud taotlust oma olukorra läbivaatamiseks. Seevastu osas, mis puudutab õppejõude, kes on vähemalt osa oma teenistusstaažist omandanud mõne muu liikmesriigi kui Austria Vabariigi ülikoolides, on selle aegumist reguleeriva normi kohaldamine süstemaatiline.

25 Sellele vaatamata ei võimalda kirjeldatud asjaolu järeldada, et tegelikult kehtib kaks aegumist reguleerivat normi, mida ei saa pidada sarnaseks.

26 Õigus on Austria, Itaalia ja Poola valitsusel, kes märgivad sisuliselt, et vajadus esitada taotlus ei puuduta mitte üksnes õppejõude, kes on omandanud vähemalt osa oma teenistusstaažist mõne muu liikmesriigi kui Austria Vabariigi ülikoolis, vaid ka õppejõude, kes on töötanud ainult viimati nimetatud liikmesriigis ja kelle erakorraline staažilisa ei ole õigesti arvutatud. Sellest järeldub, et vajadus esitada taotlus tekib tegelikkuses kõigil õppejõududel, kelle puhul on valesti kohaldatud nimetatud

hüvitise määramist reguleerivaid õigusnorme ja kes soovivad, et see viga parandataks, puudutagu see viga siis siseriiklike õigusnorme või selliseid liidu õigusnorme, mida liikmesriikide pädevad ametiasutused oleks pidanud vahetult kohaldama.

27 Neil asjaoludel ei saa sellist aegumist reguleerivat normi, nagu kohaldati põhikohtuasja kaebuse esitaja suhtes, pidada võrdväärsuse põhimõttega vastuolus olevaks.

28 Seoses tõhususe põhimõttega on Euroopa Kohus tunnistanud liidu õigusega kooskõlas olevaks selle, kui nii huvitatud isikut kui ka asjaomast haldusorganit kaitsva õiguskindluse huvides määratakse õiguskaitsevahendile mõistlik aegumistähtaeg. Sellised tähtajad ei muuda liidu õiguskorra alusel antud õiguste kasutamist praktiliselt võimatuks või ülemäära raskeks. Eeltoodut arvestades tundub siseriiklik kolmeaastane aegumistähtaeg mõistlik (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Aprile, punkt 19, ning 24. märtsi 2009. aasta otsus kohtuasjas C-445/06: Danske Slagterier, EKL 2009, lk I-2119, punkt 32 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Seetõttu juhul, kui Euroopa Kohtule ei ole esitatud erilisi asjaolusid, ei saa sellist aegumist reguleerivat normi, nagu kohaldati põhikohtuasja kaebuse esitaja suhtes, mis näeb ette kolmeaastase aegumistähtaja (mida saab pikendada üheksa kuu võrra), pidada tõhususe põhimõttega vastuolus olevaks.

30 Seda tõlgendust ei sea kahtluse alla asjaolu, et eespool viidatud kohtuotsuse Köbler mõju ulatub kuni tõlgendatud õigusnormi jõustumiseni, sest Euroopa Kohus ei piiranud selle otsuse ajalist kehtivust. Sellise menetlusnormi kohaldamist, nagu seda on aegumist reguleeriv norm põhikohtuasjas, ei tohi segi ajada olukorraga, mille puhul

Euroopa Kohus piirab liidu õigusnormi tõlgendamisel oma otsuse ajalist kehtivust (vt selle kohta 15. septembri 1998. aasta otsus kohtuasjas C-231/96: Edis (EKL 1998, lk I-4951, punktid 17 ja 18).

31 Põhikohtuasja kaebuse esitaja ja komisjon märgivad sellegipoolest, et Austria seadusandja on selge õigusnormiga välistanud võimaluse, et arvesse võiks võtta muude liikmesriikide kui Austria Vabariigi ülikoolides töötatud ajavahemikke.

32 Nende väitel ei saanud ülikooliõppejõud, kelle puhul osa teenistusstaažist on omandatud sellistes ülikoolides, neil asjaoludel oodata, et rahuldatakse nende taotlused, milles soovitakse, et vastavaid ajavahemikke tunnustataks erakorralise staažilisa määramisel. Austria seadusandja on seega käitunud viisil, mis pärsib ülikooliõppejõude, kellel põhimõtteliselt oli õigus sellele hüvitisele, esitamast õigeaegselt selle õiguse maksmapanemiseks vajalikku taotlust.

33 Tuleb sellegipoolest märkida, et liidu õigus ei keela liikmesriigil tugineda aegumistähtaja möödumisele taotluse puhul, mis on esitatud sellise erakorralise staažilisa saamiseks, nagu on kõne all põhikohtuasjas ning mida liidu õiguse sätteid rikkudes ei ole määratud, isegi kui see liikmesriik ei ole muutnud oma õigusnorme, et neid kõnealuste sätetega vastavusse viia. See on teistmoodi ainult juhul, kui liikmesriigi ametiasutuste käitumine, koostoimes aegumistähtaja olemasoluga, jätab huvitatud isiku täielikult ilma võimalusest panna oma õigused maksma liikmesriigi kohtus (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Aprile, punktid 43 ja 45).

34 Samas ei ole põhikohtuasjas sellise asjaolu esinemist välja toodud.

35 Täpsemalt, aegumistähtaja kohaldamine ei jätta sellist isikut nagu põhikohtuasja kaebuse esitaja puhtalt ja lihtsalt ilma õigusest saada hüvitist, mida talle liidu õiguse sätteid rikkudes ei ole määratud (vt analoogia alusel 2. veebruari 1988. aasta otsus kohtuasjas 309/85: Barra jt, EKL 1988, lk 355, punkt 19; ning 9. veebruari 1999. aasta otsus kohtuasjas C-343/96: Dilexport, EKL 1999, lk I-579, punkt 37).

36 Lisaks ei ilmne Euroopa Kohtule esitatud toimikust, et asjaolu, et põhikohtuasja kaebuse esitaja suhtes kohaldatakse aegumistähtaega, tuleneks ebatäpsest teabest, mille liikmesriigi pädevad ametiasutused on talle teadlikult esitanud (vt analoogia alusel 1. detsembri 1998. aasta otsus kohtuasjas C-326/96: Levez, EKL 1998, lk I-7835, punkt 34). Prantsuse valitsus märgib õigesti, et asjaolu, et varem kehtis selge õigusnorm, mis oli vastuolus ühenduse õigusega, ei saa samastada sellise ebatäpse teabe esitamisega, mis tähendaks vastupidi käesoleva kohtuotsuse punktis 33 leitule, et sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas on igasuguse aegumistähtaja kohaldamine võimatu.

37 Lõpuks tuleb seoses eelotsuseküsimustega, mis puudutavad ka EÜ artikli 39 ja määruse nr 1612/68 artikli 7 lõike 1 tõlgendamist, välja tuua, et samadel põhjustel, mis on esitatud käesoleva kohtuotsuse punktides 21–26, ei saa aegumistähtaja kohaldamist sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas pidada töötaja kaudseks diskrimineerimiseks nende sätete tähenduses.

38 Niisuguste ülikooliõppejõudude olukorda, nagu on põhikohtuasja kaebuse esitaja, tuleb pidada võrreldavaks selliste ülikooliõppejõudude omaga, kes on töötanud ainult Austrias ja kelle erakorraline staažilisa on siseriikliku õiguse sätteid arvestades valesti

välja arvutatud. Niisiis ilmneb, et neile kahele ülikooliõppejõudude grupile langeb sisuliselt osaks samasugune kohtlemine.

39 Samuti ei ilmne, et aegumistähtaja kohaldamine sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas kujutaks endast iseenesest töötajate liikumisvabaduse piirangut EÜ artikli 39 tähenduses. Hetkel, mil kõnealust aegumistähtaega kohaldatakse, mõjutab see võimalust saada erakorralist staažilisa ajavahemiku eest, mis jääb täielikult minevikku. Sellest järeldub, et see ei takista ega pärsi sellist töötajat nagu põhikohtuasja kaebuse esitaja teostamast talle kui töötajale kuuluvaid vaba liikumise õigusi, kuna võimalus saada kõnealust hüvitist minevikku jääva ajavahemiku eest ei sõltu sellest, kas töötaja otsustab neid õigusi kasutada (vt selle kohta 27. jaanuari 2000. aasta otsus kohtuasjas C-190/98: Graf, EKL 2000, lk I-493, punkt 24).

40 Lisaks puuduvad andmed, et aegumistähtaja kohaldamine sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas oleks mingil teataval minevikuhetkel takistanud või pärssinud sellist töötajat nagu põhikohtuasja kaebuse esitaja teostamast talle kui töötajale kuuluvaid vaba liikumise õigusi. Nagu ilmneb eespool viidatud kohtuotsusest Köbler, oli keeldumine määrata neidsamu õigusi kasutanud isikule erakorraline staažilisa iseenesest see, mis kujutas endast töötajate liikumisvabaduse piirangut EÜ artikli 39 tähenduses.

41 Seetõttu tuleb esitatud küsimustele vastata, et liidu õigusega ei ole vastuolus selline õigusnorm, nagu on vaidluse all põhikohtuasjas ja millega sätestatakse kolmeaastane aegumistähtaeg nõuetele maksta erakorralist staažilisa, mida enne eespool viidatud kohtotsust Köbler ei makstud vaba liikumise õigusi kasutanud töötajale ühenduse õigusega vastuolus olevate liikmesriigi õigusnormide tõttu.

Kohtukulud

42 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Liidu õigusega ei ole vastuolus selline õigusnorm, nagu on vaidluse all põhikohtuasjas ja millega sätestatakse kolmeaastane aegumistähtaeg nõuetele maksta erakorralist staažilisa, mida enne 30. septembri 2003. aasta otsust kohtuasjas C-224/01: Köbler ei makstud vaba liikumise õigusi kasutanud töötajale ühenduse õigusega vastuolus olevate liikmesriigi õigusnormide tõttu.

Allkirjad